

Lige og bedre adgang til ny diabetesteknologi

Sensorbaserede glukosemålere

Alle med diabetes bør have adgang til det rette udstyr med udgangspunkt i den enkeltes behov – det gælder uanset diabetestype, alder, bopæl og behandlingssted. Adgangen til den rette diabetesteknologi forbedrer behandlingen og reducerer derved risikoen for udvikling af følgesygdomme.

Moderne diabetesudstyr er til gavn for økonomien på lang sigt i form af færre udgifter til behandling. Flere med diabetes er også i stand til at arbejde mere effektivt og længere – og færre ender på førtidspension.

I det diabetesfaglige selskab, Dansk Endokrinologisk Selskab (DES), anbefaler eksperterne i den nationale behandlingsvejledning, at alle med type 1-diabetes samt dem med type 2-diabetes, der får langtidsvirkende- og måltidsinsulin tilbydes en sensorbaseret glukosemåler, hvis de er motiverede og vil bruge teknologien dagligt. Denne anbefaling følges dog langt fra i dag. I stedet oplever mange med diabetes at få afslag på en sensorbaseret glukosemåler.

Diabetesforeningens medlemsundersøgelse "Livet med diabetes 2019" viser, at hele 34 procent af deltagerne oplevede, at der var et stort behov for forbedret adgang og tilskud til den bedste/nyeste medicin og hjælpemidler.

Geografiske forskelle i bevillinger

Der er stor forskel på, hvor mange mennesker med diabetes, der får bevilget en sensorbaseret glukosemåler. Det afhænger tydeligt af, hvilken region og kommune man bor i (se overblikket nedenfor). Det strider blandt andet imod den nationale diabeteshandlingsplans ambition om ensartet behandling af høj kvalitet i hele landet.

I en rapport fra Copenhagen Economics initieret af Diabetesforeningen i 2020 er anslået, at ca. 30.000 mennesker med diabetes i DK (både type 1-diabetes og de med type 2-diabetes, der får langtidsvirkende- og måltidsinsulin) vil have gavn af en sensorbaseret glukosemåler, som de ikke har adgang til i dag ¹.

Diabetesforeninger anbefaler

Sensorbaserede glukosemålere kan være med til at gøre livet med diabetes nemmere for den enkelte, forebygge følgesygdomme og fremme livskvaliteten. Diabetesforeningen anbefaler, at:

- Kommuner, der har en lavere bevillingsproces end andre kommuner, bør tage deres praksis op til overvejelse
- Alle skal have samme rettigheder og behandlingsmuligheder, og adgangen til hjælpemidler skal ikke begrænses af, hvilken kommune borgeren bor i. (Se kort på side 2)

Hvad er sensorbaseret glukosemåling?

■ Mennesker med diabetes har brug for jævnligt at måle deres blodsukker for at kunne dosere den rette mængde livsvigtig insulin og opnå et så stabilt og normalt blodsukker som muligt.

Traditionel blodsukkermåling: Grundlaget for traditionel blodsukkermåling er, at der prikkes hul på siden af fingeren med en lancet eller fingerprikker. En bloddråbe anbringes herefter på en teststrimmel, der indsættes i et blodsukkerapparat, som kan måle sukkerniveauet i blodet.

SENSORBASERET BLODSUKKERMÅLING:

■ Der findes to hovedgrupper af sensorbaserede glukosemålere, som har til fælles, at de måler sukkerkoncentrationen i underhudens vævsvæske. En lille sensor sættes ind i huden. Sensoren er forbundet med en sender, der sidder på huden ved hjælp af et plaster.

Kontinuerlig glukosemåling (CGM):

Kan kun bevilliges som behandlingsredskab. Kontinuerlige glukosemålere sender konstant glukoseværdierne til et apparat, som i nogle tilfælde kan være en insulinpumpe eller en app på mobiltelefonen. Kontinuerlige glukosemålere kan give alarm ved høje, lave og hurtigt faldende/stigende glukoseværdier.

Flash glukosemåling (FGM):

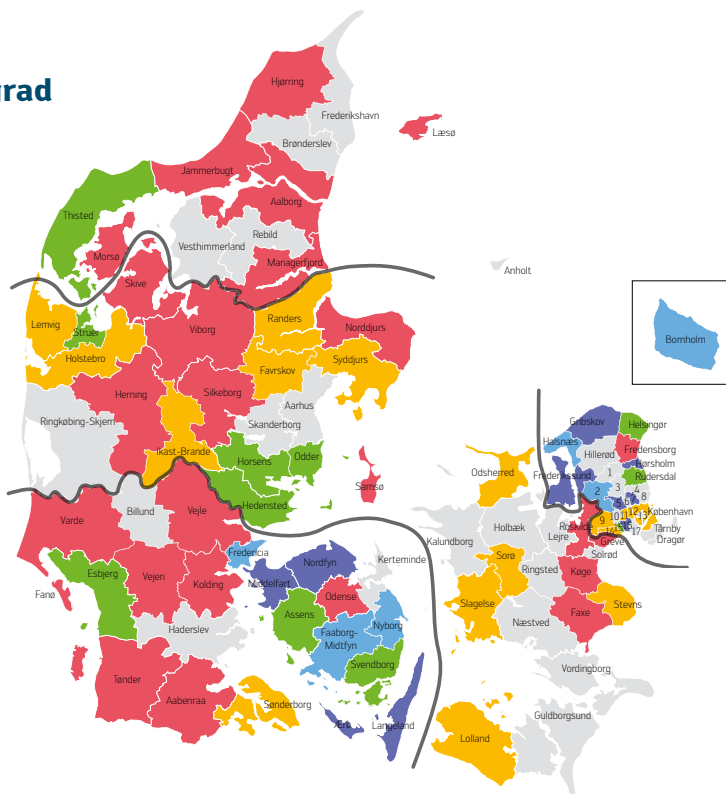
Kan både bevilliges som hjælpemiddel og behandlingsredskab. Glukoseværdierne aflæses ved, at man fører det medfølgende apparat/monitor hen over senderen.

1) Copenhagen Economics (2020): Sensorbaserede glukosemålere – omkostninger og gevinster ved at tilbyde sensorbaserede glukosemålere til personer med diabetes i Danmark.

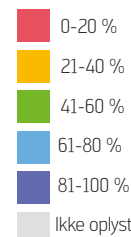

Kommunernes bevilningsgrad

I september 2020 gennemførte Diabetesforeningen en aktindsigt i kommunernes antal af ansøgninger på flash glukosemålere siden maj 2017 samt antallet af bevillinger i samme periode.

Bevillinger i procent

1. Allerød
2. Egedal
3. Furesø
4. Lyngby-Taarbæk
5. Ballerup
6. Herlev
7. Gladsaxe
8. Gentofte
9. Høje-Taastrup
10. Albertslund
11. Glostrup
12. Rødovre
13. Frederiksberg
14. Ishøj
15. Vallensbæk
16. Brøndby
17. Hvidovre

HOVEDSTADEN	Ansøgninger	Bevillinger	Bevilingsprocent
Ballerup	79	72	91 %
Gribskov	40	36	90 %
Hørsholm	35	30	86 %
Frederikssund	67	55	82 %
Brøndby *	79	64	81 %
Gladsaxe ** + **	167	135	81 %
Halsnæs ***	18	13	72 %
Bornholm ****	46	32	70 %
Egedal	88	54	61 %
Vallensbæk	16	9	56 %
Rudersdal	72	40	56 %
Helsingør	70	34	49 %
Høje-Taastrup	77	28	36 %
København *****	1051	368	35 %
Glostrup	27	9	33 %
Ishøj	16	5	31 %
Fredensborg	69	10	14 %
Frederiksberg	Ej muligt	104	
Hvidovre	Ej muligt	65	
Lyngby-Taarbæk	Ej muligt	51	
Allerød	Ej muligt	42	
Rødovre	Ej muligt	18	
Albertslund	Ej muligt	3	
Furesø	Ej muligt	Ej muligt	
Herlev	Ej muligt	Ej muligt	
Hillerød	Ej muligt	Ej muligt	
Dragør	Ej muligt	Ej muligt	
Gentofte	Ej muligt	Ej muligt	
Tårnby	Ej muligt	Ej muligt	
MIDTJYLLAND			
Horsens	56	32	57 %
Struer	24	13	54 %
Odder	33	16	48 %
Hedensted	44	20	45 %
Favrskov	44	15	34 %
Randers	156	47	30 %
Syddjurs	35	10	29 %
Lemvig	37	10	27 %
Ikast-Brande	52	13	25 %
Holstebro	78	19	24 %
Herning	65	13	20 %
Viborg	52	9	17 %
Skive	29	5	17 %
Silkeborg	37	6	16 %
Norddjurs	56	6	11 %
Samsø	0	0	
Skanderborg	Ej muligt	116	
Aarhus	Ej muligt	Ca. 10	
Ringkøbing-Skjern	Ej muligt	Ej muligt	

NORDJYLLAND	Ansøgninger	Bevillinger	Bevilingsprocent
Thisted	68	41	60 %
Hjørring	37-47	7	17 %
Mariagerfjord	24	3	13 %
Jammerbugt	28	3	11 %
Aalborg	172	0	0 %
Morsø	23	0	0 %
Læsø	1	0	0 %
Brønderslev	Ej muligt	10	
Vesthimmerland	Ej muligt	Ej muligt	
Frederikshavn	Ej muligt	Ej muligt	
Rebild	Ej muligt	Ej muligt	
SJÆLLAND			
Odsherred	75	27	36 %
Lolland	72	23	32 %
Sorø	22	6	27 %
Slagelse	45	12	27 %
Stevns	19	4	21 %
Roskilde	48	8	17 %
Køge	72	11	15 %
Faxe	48	3	6 %
Greve	90	3	3 %
Ringsted	Ej muligt	13	
Guldborgsund	Ej muligt	12	
Holbæk	Ej muligt	Ej muligt	
Kalundborg	Ej muligt	Ej muligt	
Næstved	Ej muligt	Ej muligt	
Lejre	Ej muligt	Ej muligt	
Solrød	Ej muligt	Ej muligt	
Vordingborg	Ej muligt	Ej muligt	
SYDDANMARK			
Ærø	4	4	100 %
Langeland	2	2	100 %
Middelfart	7	6	86 %
Nordfyn	31	25	81 %
Faaborg-Midtfyn *	36	27	75 %
Fredericia	17	11	65 %
Nyborg	16	10	63 %
Esbjerg	33	18	55 %
Svendborg	39	20	51 %
Assens	17	8	47 %
Sønderborg	43	15	35 %
Kolding	37	7	19 %
Varde	41	5	12 %
Vejle	78	8	10 %
Tønder	28	2	7 %
Vejen	15	1	7 %
Odense	77	4	5 %
Aabenraa	32	1	3 %
Fanø	0	0	
Billund	Ej muligt	3	
Haderslev	Ej muligt	1	
Kerteminde	Ej muligt	Ej muligt	

* Inklusive genbevillinger, da bevilling kun gælder et år ad gangen
 ** Siden marts 2018
 *** Siden påbegyndelsen af 2018
 **** Siden november 2018
 ***** Hele 2017 medregnet

Regionale forskelle i andelen af bevilligede sensorbaserede glukosemålere

I september 2020 søgte Diabetesforeningen aktindsigt i alle landets 98 kommuners bevillinger af sensorbaserede glukosemålere som hjælpemiddel. 17 kommuner afviste aktindsigten, mens nogle kommuner ikke havde mulighed for at opgive antallet af ansøgninger og bevillinger.

Dermed indgår 68 kommuner i undersøgelsen, hvoraf to kommuner ikke har modtaget nogen ansøgninger.

Ud af de 68 kommuner har 39 procent af ansøgerne fået bevilliget en sensorbaseret glukosemåler af kommunen som hjælpemiddel.

REGION HOVEDSTADEN

■ Region Hovedstaden dækker over 29 kommuner med et folketal på 1.854.296, hvoraf 4,1 procent af befolkningen har diabetes.

■ Ud af de 29 kommuner har 17 kommuner oplyst antallet af ansøgninger og bevillinger, mens 12 kommuner ikke har kunne indhente oplysningerne.

■ Kommunerne i Region Hovedstaden, der har kunnet indhente oplysninger om bevillingerne, har sammenlagt en bevillingsgrad på 60 procent. Derved ligger bevillingsgraden i Region Hovedstaden hele 21 procent over landsgennemsnittet.

■ Ud af de i alt 29 kommuner har 12 af kommunerne en bevillingsgrad på over 40 procent, hvorimod fem af kommunerne har en bevillingsgrad på under 40 procent.

■ I Region Hovedstaden er Ballerup Kommune det bedste eksempel, da kommunen har modtaget 79 ansøgninger og bevilliget 72 sensorbaserede glukosemålere. Derved har kommunen en bevillingsgrad på hele 91 procent.

De tre største kommuner i Region Hovedstaden

Københavns Kommune har siden 2017 modtaget 1.051 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 368. Derved har Københavns Kommune en bevillingsgrad på 35 procent, og kommunen ligger altså både under landsgennemsnittet, men også væsentligt under det regionale gennemsnit.

Frederiksberg Kommune har siden 2017 har bevilliget 104 sensorbaserede glukosemålere. Kommunen kunne dog ikke oplyse antallet af ansøgninger. I Frederiksberg Kommune bor der 103.677 borgere, og i Ballerup Kommune bor der 49.310 borgere. Ballerup Kommune har kun bevilliget 30,1 procent færre sensorbaserede glukosemålere, end der er bevilliget i Frederiksberg Kommune på trods af, at Ballerup Kommune har cirka halvt så mange borgere.

Gladsaxe Kommune har siden marts 2018 har modtaget 167 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 135. Derved har Gladsaxe Kommune en bevillingsgrad på 81 procent, hvilket både ligger langt over landsgennemsnittet og det regionale gennemsnit.

REGION SJÆLLAND

■ Region Sjælland dækker over 17 kommuner med et folketal på 838.129, hvoraf hele 5,4 procent af befolkningen har diabetes.

■ Ud af de i alt 17 kommuner har 9 kommuner oplyst antallet af ansøgninger og bevillinger, mens 8 kommuner ikke har kunne give oplysningerne.

■ Kommunerne i Region Sjælland, der har kunnet indhente oplysninger om bevillingerne, har sammenlagt en bevillingsgrad på 20,5 procent, og derved ligger bevillingsgraden i Region Sjælland hele 18,5 procent under landsgennemsnittet.

■ Ud af de i alt 17 kommuner har ingen af kommunerne en bevillingsgrad på over 40 procent, hvorimod 9 af kommunerne har en bevillingsgrad på under 40 procent.

■ I Region Sjælland er Odsherred Kommune det bedste eksempel. De har modtaget 75 ansøgninger og bevilliget 27 sensorbaserede glukosemålere. Derved har kommunen en bevillingsgrad på 36 procent, hvilket dog stadig ligger under landsgennemsnittet.

De tre største kommuner i Region Sjælland

Roskilde Kommune har siden 2017 modtaget 48 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 8. Derved har Roskilde Kommune en bevillingsgrad på kun 17 procent, hvilket både ligger under det regionale gennemsnit, men også hele 22 procent under landsgennemsnittet.

Slagelse Kommune har siden 2017 har modtaget 45 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 12. Derved har Slagelse Kommune en bevillingsgrad på 27 procent, hvilket ligger 12 procent under landsgennemsnittet.

Guldborgsund Kommune har siden 2017 bevilliget 12 sensorbaserede glukosemålere. Kommunen kunne dog ikke oplyse antallet af ansøgninger. I Guldborgsund Kommune bor der 60.320 borgere, og i Odsherred Kommune bor der lidt over det halve – nemlig 32.923 borgere. Alligevel har Odsherred Kommune bevilliget over dobbelt så mange sensorbaserede glukosemålere som Guldborgsund Kommune.

REGION SYDDANMARK

- Region Syddanmark dækker over 22 kommuner med et folketal på 1.223.183, hvoraf 4,9 procent af befolkningen har diabetes.
- Ud af de i alt 22 kommuner har 19 kommuner oplyst antallet af ansøgninger og bevillinger, mens 3 kommuner ikke har kunne give oplysningerne.
- Kommunerne i Region Syddanmark, der har kunnet indhente oplysninger om bevillingerne, har sammenlagt en bevillingsgrad på 45,5 procent, og derved ligger bevillingsgraden i Region Syddanmark 6,5 procent over landsgennemsnittet.
- Ud af de i alt 19 kommuner, der har oplyst om antallet af ansøgninger og bevillinger, har 10 af kommunerne en bevillingsgrad på over 40 procent, hvorimod 8 af kommunerne har en bevillingsgrad på under 40 procent.
- Selvom Ærø og Langeland begge har en bevillingsprocent på 100 procent, skal det nævnes, at kommunerne også kun har modtaget henholdsvis 4 og 2 ansøgninger. Derfor benyttes Nordfyns Kommune som det gode eksempel i Region Syddanmark. Nordfyns Kommune har fået 31 ansøgninger, hvoraf de har bevilliget 25 sensorbaserede glukosemålere. Derved har kommunen en bevillingsgrad på 81 procent, hvilket ligger hele 42 procent over landsgennemsnittet.

REGION MIDTJYLLAND

- Region Midtjylland dækker over 19 kommuner med et folketal på 1.330.866, hvoraf 3,9 procent af befolkningen har diabetes.
- Ud af de i alt 19 kommuner har 16 kommuner oplyst antallet af ansøgninger og bevillinger, mens 3 kommuner ikke har kunne give oplysningerne.
- Kommunerne i Region Midtjylland, der har kunne indhente oplysninger om bevillingerne, har sammenlagt en bevillingsgrad på 30,4 procent, og derved ligger bevillingsgraden i Region Midtjylland 8,6 procent under landsgennemsnittet.
- Ud af de i alt 19 kommuner har kun 4 af kommunerne en bevillingsgrad på over 40 procent, hvorimod hele 11 af kommunerne har en bevillingsgrad på under 40 procent.
- I Region Midtjylland er Horsens Kommune det bedste eksempel. De har modtaget 56 ansøgninger og bevilliget 32 sensorbaserede glukosemålere. Derved har kommunen en bevillingsgrad på 57 procent, hvilket ligger hele 18 procent over landsgennemsnittet.

REGION NORDJYLLAND

- Region Nordjylland dækker over 11 kommuner med et folketal på 590.739, hvoraf 4,3 procent af befolkningen har diabetes.
- Ud af de i alt 11 kommuner har 7 kommuner oplyst antallet af ansøgninger og bevillinger, mens 4 kommuner ikke har kunne give oplysningerne. Kommunerne i Region Nordjylland, der har kunnet indhente oplysninger om bevillingerne, har sammenlagt en bevillingsgrad på 14,3 procent, og derved ligger bevillingsgraden i Region Nordjylland hele 24,7 procent under landsgennemsnittet.
- Ud af de i alt 11 kommuner har én af kommunerne en bevillingsgrad på over 40 procent, hvorimod 6 af kommunerne har en bevillingsgrad på under 40 procent.
- I Region Nordjylland er Thisted Kommune det bedste eksempel.

Tre største kommuner i Region Syddanmark

- **Odense Kommune** har siden 2017 har modtaget 77 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 4. Derved har Odense Kommune en bevillingsgrad på kun 5 procent, hvilket både ligger langt under det regionale gennemsnit og hele 34 procent under landsgennemsnittet.
- **Esbjerg Kommune** har siden 2017 har modtaget 33 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 18. Derved har Esbjerg Kommune en bevillingsgrad på 55 procent, hvilket både ligger over det regionale gennemsnit og 16 procent over landsgennemsnittet.
- **Vejle Kommune** har siden 2017 har modtaget 78 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 8. Derved har Vejle Kommune en bevillingsgrad på kun 10 procent, hvilket både ligger væsentligt under det regionale gennemsnit og hele 29 procent under landsgennemsnittet.

De tre største kommuner i Region Midtjylland

- **Aarhus Kommune** har ikke kunne oplyse, hvor mange ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, de har modtaget siden 2017. De kunne heller ikke oplyse, hvor mange de har bevilliget, kun at det cirka var 10. Aarhus Kommune er Danmarks andenstørste kommune med et folketal på 352.751. I Københavns Kommune bor der 638.117 – altså knapt det dobbelte. Alligevel har Københavns Kommune bevilliget 368 sensorbaserede glukosemålere, hvilket vil sige, at Københavns Kommune har bevilliget 97 procent flere sensorbaserede glukosemålere end Danmarks andenstørste kommune, Aarhus.
- **Randers Kommune** kunne oplyse, at de siden 2017 har modtaget 156 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 47. Derved har Randers Kommune en bevillingsgrad på 30 procent, hvilket ligger 9 procent under landsgennemsnittet.
- **Viborg Kommune** kunne oplyse, at de siden 2017 har modtaget 52 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 9.

De tre største kommuner i Region Nordjylland

- **Aalborg Kommune** har siden 2017 har modtaget 172 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de ikke har bevilliget en eneste. Derved har Aalborg Kommune en bevillingsgrad på nul procent. Til sammenligning har visse hovedstadskommuner som Ballerup og Gribskov bevilliget hjælpemidlet til over 90 procent af ansøgerne.
- **Hjørring Kommune** kunne oplyse, at de siden 2017 har modtaget 37-47 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 7. Derved har Hjørring Kommune en bevillingsgrad på 17 procent, hvilket ligger hele 22 procent under landsgennemsnittet.
- **Thisted Kommune** kunne oplyse, at de siden 2017 har modtaget 68 ansøgninger om sensorbaserede glukosemålere, hvoraf de har bevilliget 41. Derved har Thisted Kommune en bevillingsgrad på 60 procent, hvilket er hele 21 procent over landsgennemsnittet.